

Most v Gornji Radgoni ne premošča le Mure

Gornja Radgona je mesto z burno zgodovino, ki sega vse od mlajše kamene dobe do današnjih dni. Čeprav slovensko Gornjo Radgono in avstrijski Bad Radkersburg na videz ločuje tok reke Mure, so meščani in meščanke skozi stoletja uspešno premostili tako vodo kot lastno preteklost, dandanes pa vlagajo v (športno) prihodnost. Mostovi, kamniti in simbolni, že od nekdaj premoščajo življenja v teh krajih.

Besedilo: Primož Černelč

V nadaljevanju:

- [1. Mostovi premoščajo reke](#)
- [2. Prijateljstva premoščajo različne kulture](#)
- [3. Muzeji premoščajo generacije](#)
- [4. Šport premošča vse ovire](#)

1. Mostovi premoščajo reke

Ob obisku Gornje Radgone takoj postane očitna dvojnost naselbine. Slovenska Gornja Radgona je nastala že v neolitiku na pobočju Grajskega griča. Po ustanovitvi Radgone (Bad Radkersburg) leta 1265 na nasprotnem bregu, pa je Gornja Radgona postala obrambno predmestje. Zaradi strateške lege je oba kraja povezovalo pomembno mostišče, po katerem so večkrat zatopotali vojaški škornji, a še bolj je služilo povezovanju dveh različnih etničnih in jezikovnih skupnosti, ki že od časov poselitve sobivata na tem območju.

Gornja Radgona v poznem srednjem veku (Foto: kultprotur.si)

2. Prijateljstva premoščajo različne kulture

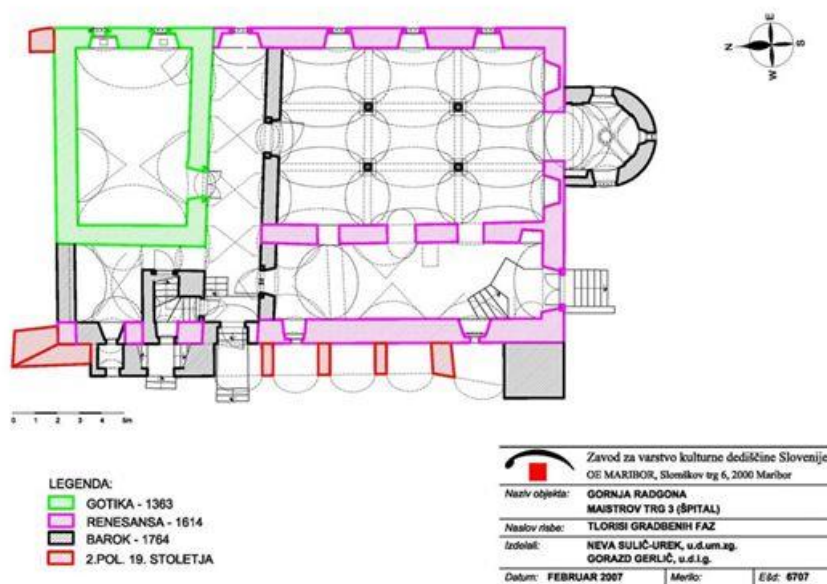
Ledene plošče, ki so pridrvele po Muri v hudi zimi 1929, so stari leseni most zmllele v prah. Že naslednje leto ga je nadomestil novi železobetonski most. Po drugi svetovni vojni, leta 1969, pa so obnovljeni gospodarski in družbeni stiki obe skupnosti spodbudili v postavitvev »mostu prijateljstva«, čez katerega sta z rami ob rami zakorakala jugoslovanski predsednik Tito in predsednik avstrijske republike Jonas. Vstop Slovenije v Schengensko območje je odpravil tudi mejni prehod, s čimer se je začelo pisati novo poglavje v dialogu med skupnostma.

3. Muzeji premoščajo generacije

Mostove najdemo tudi v drugih manj otipljivih vlogah. Spomin in narodno kulturno zavednost Gornje Radgone simbolno premošča muzej v Špitalu na Majstrovem trgu. Ta stavba izvira iz davnega 14. stoletja. Večjo nadgradnjo je doživela leta 1614, nato pa še eno leta 1764. Objekt predstavlja redek primer meščanske arhitekture in ima edinstveno tlorisno zasnovo in ostrešje. Na začetku 2. tisočletja je bila stavba v celoti prenovljena, s čimer je odprla vrata tudi muzejska zbirka Radgonski mostovi. Tukaj lahko današnji Radgončani in obiskovalci interaktivno odkrivajo povezave s svojimi arheološkimi, etnološkimi, umetniškimi in geološkimi koreninami.

Obnovljeni Špital je danes radgonski muzej (Foto: Občina Gornja Radgona)

Zgradbo špitala kot čebulo sestavljajo plasti iz različnih zgodovinskih obdobj (Foto: Zavod za varstvo kulturne dediščine OB Maribor)

4. Šport premošča vse ovire

Seveda noben most ne more v nedogled kljubovati rečnim vrtincem. Tako kot je potrebno obnavljati fizične mostove, je treba negovati tudi medčloveške odnose. In nič ne povezuje bolje od športnih aktivnosti. Tega se zavedajo tudi na Občini Gornja Radgona, saj je pod njenim okriljem eden največjih nepokritih športnih kompleksov v lasti lokalne skupnosti v Sloveniji. Turistično

športni center Trate (TŠC Trate) obsega kar 9,6 hektarjev površin: dve veliki nogometni igrišči z lastnim namakalnim sistemom, tri igrišča za mali nogomet, lepo urejeno igrišče za odbojko na umetni travi in mivki, igrišča za košarko, skate park, šest teniških igrišč na pesku, za povrhu pa še kilometrsko tekaško stezo ter igrala za otroke.

Nogometna igrišča imajo vgrajen samozalivalni sistem (Foto: Občina Gornja Radgona)

Poleg stoji vrhunsko opremljen objekt slačilnic – Stadion Gornja Radgona. V dveh etažah, s skupno bruto tlorisno površino 899,92 m², kjer pripadniki domačega nogometnega kluba ter drugi športniki in športnice koristijo štiri pritlične slačilnice s pripadajočimi tuši in sanitarijami ter še dve manjši slačilnici v nadstropju. Z visokim standardom je poskrbljeno tudi za sodnike in trenerje. Tukaj lahko potekajo tudi novinarske predstavitve, servisni prostori pa zajemajo še prostor za prvo medicinsko pomoč in doping, pralnico, shrambi športne opreme, garažo za delovne stroje in orodje ter javni WC za obiskovalce. Ti lahko šviganje žoge po igrišču spremljajo s 301 sedišča na tribuni ali z razgledne terase na strehi. Sodobni športni center Trate ustreza zahtevnim standardom za organizacijo tekem na najvišjem nivoju, zato je gostil že številna državna in mednarodna tekmovanja, s čimer se je postavil na zemljevid evropskega nogometa.

TŠC Trata se razprostira kar na 9,6 hektarjih površine (Foto: Občina Gornja Radgona)

Most prijateljstva premošča Muro in etnične skupnosti, Muzej v Špitalu premošča čas, Turistično športni center Trate pa je srce sodobnega družbenega življenja. Občani in občanke Gornje Radgone so ponosni na te arhitekturne bisere, zagotovo pa bodo še naprej postavljali nove in nove mostove.

Avtor: Mojmojster